कोकिलस्यवराहस्यमेरोःशून्यस्यवेश्मनः नटस्यभक्तिमित्रस्ययच्छ्रेयस्तत्समाचरेत् कोकिलस्यश्रेयःस्वपोष्याणांपरैःपोषणं तथाहि कृषिर्वणिक्पथोदुर्गंसेतुःकुंजरबंधनं खन्याकरकरादानंसंचयार्थाष्टकं मतं यःकीनाशःशतंनिवर्तनानिभूमेःकर्षतितेनविष्टिरूपेणराजकीयमपिनिवर्तनदशकंकर्षणीयंस्वीयवद्रक्षणीयंच तदुत्पन्नंधान्यादिकंराज्ञेदेयं एवमेवयोवणिक्शतेनबलीवर्दैःपण्यमाहरति तेनराजकीयाअपिदशबलीवर्दावोढव्याःपोषणीयाश्च दुर्गेटव्यादौमार्गरक्षामइतिव्यपदेशेनपांथेभ्योवेतनंग्राह्यम् एवंसेतौनदीतरणेप्रतिग्रामंकुंजरान्विभज्यबध्नीयात् ग्रामीणैरेवतेषांपोषणंकर्तव्यमित्येवमादियथायथम् ह्यम् एवंसर्वोपिराजकीयःकुटुंबार्थःप्रजाद्वारैवनिर्वोढव्यः षड्भागहारस्तुकोशार्थमुपयुज्यते कोशश्चधर्मायपरावमर्दायवोपयुज्यतेइत्यन्यत् वराहस्यश्रेयःवराहस्यश्रेयोमूलोत्खननम् तच्चराजाशत्रूणांकुर्या

कोकिलस्यवराहस्यमेरोःशून्यस्यवेश्मनः ॥ नटस्यभक्तिमित्रस्ययच्छ्रेयस्तत्समाचरेत् ॥ २१ ॥ उत्थायोत्थायगच्छेतनित्ययुक्तोरिपोर्गृहान् ॥ कुशलंचास्य पृच्छेतयद्यप्यकुशलंभवेत् ॥ २२ ॥ नालसाःप्राप्नुवंत्यर्थान्नक्लीबानाभिमानिनः ॥ नचलोकरवाद्भीतानवैशश्वत्प्रतीक्षिणः ॥ २३ ॥ नात्मच्छिद्रंरिपुर्विद्याद्विद्याच्छिद्रंपरस्यतु ॥ गूहेत्कूर्मइवांगानिरक्षेद्विवरमात्मनः ॥ २४ ॥ बकवच्चिंतयेदर्थान्सिंहवच्चपराक्रमेत् ॥ वृकवच्चाप्यलुंपेतशरवच्चविनिष्पतेत् ॥ २५ ॥ पानमक्षास्तथानार्योमृगयागीतवादितं ॥ एतानियुक्त्यासेवेतप्रसंगोत्यत्रदोषवान् ॥ २६ ॥ कुर्यात्तृणमयंचापंशयीतमृगशायिकां ॥ अंधःस्यादंधवेलायांबाधिर्यमपिसंश्रयेत् ॥ २७ ॥ देशकालौसमासाद्यविक्रमेतविचक्षणः ॥ देशकालव्यतीतोहिविक्रमोनिष्फलोभवेत् ॥ २८ ॥ कालाकालौसंप्रधार्यबलाबलमथात्मनः ॥ परस्परंबलंज्ञात्वातत्रात्मानंनियोजयेत् ॥ २९ ॥ दंडेनोपनतंशत्रुंयोराजाननियच्छति ॥ समृत्युमुपगृह्णातिगर्भमश्वतरीयथा ॥ ३० ॥ सुपुष्पितःस्यादफलःफलवान्स्यादुरारुहः ॥ आमःस्यात्पक्वसंकाशोनचशीर्येतकस्यचित् ॥ ३१ ॥ आशांकालवतींकुर्यात्तांचविघ्नेनयोजयेत् ॥ विघ्नंनिमित्ततोब्रूयान्निमित्तंचापिहेतुतः ॥ ३२ ॥ भीतवत्संविधातव्यंयावद्भयमनागतं ॥ आगतंतुभयंदृष्ट्वाप्रहर्तव्यमभीतवत् ॥ ३३ ॥ नसंशयमनारुह्यनरोभद्राणिपश्यति ॥ संशयंपुनरारुह्ययदिजीवतिपश्यति ॥ ३४ ॥

त् मेरोरचंचलत्वमनुल्लंघनीयत्वंचतत्स्वयमात्मनइच्छेत् शून्यस्यवेश्मनःसंपदागमइष्टस्तमिच्छेत्नटस्यनानारूपत्वमिष्टं एवंराजाप्निग्धप्रसन्नादीन्गुणान्बिभृयात् व्यालस्येतिपाठेसर्पवदवंध्यकोपत्वमिष्टं भक्तिमित्रस्यस्वाराध्योदयइष्टएवंस्वप्रतिपाल्यानांप्रजानामुदयोराज्ञानित्यमेष्टव्यइत्यर्थः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ बकादीनामेकाग्रत्वंनिर्भयत्वंशीघ्रकारित्वंअपरावृत्तित्वंचगुणास्तान् परार्थादानेराजाश्रयेदित्यर्थः ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ अश्वतरीगर्दभजाअश्वाउदरभेदेनैवप्रसूतइतिप्रसिद्धं ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥

Digitized by Google